

REZUMAT
TEZĂ DE DOCTORAT

Evaluarea corelațiilor psihologice la pacienții cu afecțiuni urologice asociate vârstei

Doctorand : **Liliana (Șut Popa) Vartolomei**

Conducători de doctorat: **Prof.univ.dr. Anca Ileana Sin**

Prof.univ.dr. Shahrokh François Shariat

Prezenta teză de doctorat a avut ca și obiectiv identificarea de corelații între deficitul de testosteron, apariția diverselor simptome urinare joase, disfuncția erectilă și a neoplaziei, cu apariția simptomelor de anxietate, depresie și/sau stres.

În vederea atingerii obiectivului de cercetare propus, prezenta teză de doctorat ilustrează activitatea științifică desfășurată pe o durată de 4 ani (2019-2023) și include rezultatele unui studiu individual al temei, a mai multor review-uri sistematice și două studii clinice prospective.

Într-un studiu cross-sectional care a inclus 113 subiecți, am identificat existența unor corelații între depresie, anxietate, simptome de stres și simptomele urinare joase. De asemenea, am observat că ¼ dintre bărbații care se prezintă la un consult de specialitate prezintă simptome concomitente de depresie, anxietate și/sau stres. Astfel, screening-ul pentru aceste simptome ar putea ajuta la o mai bună consiliere și la un management individual, personalizat al pacientului.

Într-un studiu meta-analitic care a inclus 15 trialuri clinice randomizate am observat ca terapia de substituție cu testosteron reduce simptomele depresive la pacienții cu depresie clinică ușoară preexistentă, iar în cazul pacienților fără depresie preexistentă, aceasta duce la reducerea simptomelor depresive. Durata optimă a terapiei și efectul sinergic cu antidepressivele standard trebuie să fie în continuare studiate, ținându-se cont de beneficiile, riscurile și evenimente adverse pe termen lung ale terapiei.

Utilizând două instrumente psihometrice am identificat într-un studiu monocentric prospectiv că pacienții cu deficit de testosteron prezintă și simptome de depresie în momentul diagnosticului. În consecință, acești pacienți au nevoie de o abordare multidisciplinară, care să includă și o evaluare psihologică înainte de luarea unei decizii

privind managementul terapeutic. Aceste rezultate sunt în concordanță cu cele obținute în urma analizei sistematice a literaturii.

Într-o revizuire sistematică care a inclus 1659 pacienți din 13 studii, am observat că prevalența depresiei și anxietății este ridicată (de până la 70%), înainte de diagnostic și, de asemenea, după tratament, în timpul urmăririi pacienților cu tumori vezicale. În prezent există un interes crescut în rândul clinicienilor în ceea ce privește calitatea vieții, statusul psihologic și starea de bine generală a pacienților cu tumoră vezicală. Astfel că, în viitor, ar trebui să ne concentrăm mai mult pe încercarea de a identifica pacienții care ar putea fi afectați și ar putea avea nevoie de intervenții specializate, prin strategii concrete de screening implementate în rutina clinică. Mai mult, este foarte important să se investigheze ce tip de intervenții psihologice ar putea fi eficiente pentru a ajuta acești pacienți în a-și atenua suferința legată de cancer.

Într-un alt review sistematic, am analizat literatura existentă cu privire la incidența distresului psihologic, a depresiei și/sau a anxietății și impactul acestora asupra rezultatelor oncologice la pacienții cu cancer renal non-metastatic și metastatic.

Pacienții cu cancer renal au raportat un nivel ridicat de suferință psihologică similar cu al pacienților cu alte afecțiuni maligne urologice, cum ar fi cel de vezică urinară. Se pare că pentru pacienții cu boală localizată, aceste simptome nu au avut niciun impact asupra rezultatelor oncologice. În schimb, în boala metastatică, suferința psihologică are un impact negativ asupra supraviețuirii. Impactul suferinței psihologice asupra aderării la terapie și a bunăstării pe termen lung a pacienților necesită cercetări suplimentare.

În concluzie, este nevoie de o creștere a gradului de conștientizare a problematicii psihologice, în rândul furnizorilor de servicii medicale, a pacienților și, foarte important, a familiilor acestora. De asemenea, este nevoie de intervenții direcționate pentru a identifica și ajuta pacienții afectați într-un mod real, timpuriu și eficient.

Folosirea instrumentelor de screening de către practicieni ar trebui să devină o rutină, astfel și pacienții vor vedea un lucru firesc împărtășirea sentimentelor și a simptomelor de depresie, anxietate și/sau stres, simptome datorate, cauzate sau asociate cu boala organică de care suferă.

Includerea psihologului clinician în echipa de experți care se ocupă de tratarea acestor afecțiuni urologice asociate vârstei este mai mult decât necesară.